

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра рослинництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

_____ Вячеслав ЯЦЕНКО

« ____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОСЛИННИЦТВА»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)(скорочений термін навчання)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 201 Агрономія
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: Агрономія
(назва спеціалізації)

Факультет: агрономії
(назва факультету)

Умань – 2024 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни “Теоретичні основи рослинництва” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія», освітньої програми першого рівня вищої освіти (бакалавр, скорочений термін навчання). – Умань: Уманський НУС, 2024 р. – 21 с.

Розробник:

_____ кандидат с.-г. наук, доцент Наталія ПОЛТОРЕЦЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри рослинництва

Протокол № 1 від “8” серпня 2024 року

Завідувач кафедри рослинництва _____ Віталій КРАВЧЕНКО

“ ___ ” _____ 2024 року.

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії.

Протокол № 1 від “ 8 ” серпня 2024 року.

“ ___ ” _____ 2024 року.

Голова _____ Ірина ДІОРДІЄВА
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
Модулів – 3	Напрямок підготовки 201 «Агрономія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3	3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: бакалавр (скорочений термін навчання)	20	6
		Практичні, семінарські	
		–	–
		Лабораторні	
		28	8
		Самостійна робота	
		72	106
		Індивідуальні завдання:	
		–	–
		Вид контролю:	
<i>іспит</i>	<i>іспит</i>		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 40% : 60%.
для заочної форми навчання – 15% : 85%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Теоретичні основи рослинництва» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, схваленого Вченою радою із змінами і доповненнями від 11.07.2024 р. протокол № 8.

Навчальна дисципліна «Теоретичні основи рослинництва» належить до вибіркових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Агрономія» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство.

Мета курсу (інтегральна компетентність) — Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завдання. Перед майбутніми спеціалістами стоять завдання поглибити теоретичні та практичні знання з розвитку наукових спроб управляти процесами формування продуктивності посівів, досягнень науки і практики з метою вирощування завчасно спланованої врожайності.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти:

Курс «Теоретичні основи рослинництва» є базовою частиною навчально-методичного комплексу зі спеціальності 201 Агрономія та логічним продовженням вивчення курсу «Ботаніка», а також основою до вивчення нормативної дисципліни «Рослинництво». Оскільки кафедра є випускаючою, то він має відповідати сучасним вимогам щодо освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні основи рослинництва»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 6	Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).	ПРН 6	Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії
СК 8	Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів	ПРН 14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до діючих вимог.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Теоретичні основи рослинництва», наведено в табл. 2, 3.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Теоретичні основи рослинництва»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері рослинництва	лекція, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері рослинництва	лекція, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
3	Комунікація:		
3.1	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації в сфері рослинництва та кормовиробництва	дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	збір, інтерпретація та застосування даних в сфері рослинництва		
3.3	спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною		

	мовою, усно та письмово у сфері рослинництва		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	управління складною технічною або професійною діяльністю у сфері рослинництва	дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	спроможність нести відповідальність з вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах у сфері рослинництва		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Теоретичні основи рослинництва»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 6	Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін	Лекція, семінарські заняття з вирішення професійно-орієнтованих задач, мозковий штурм, самонавчання	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до діючих вимог.	Моделювання сценаріїв, самостійна робота методами індукції та дедукції	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Еколого-біологічні основи рослинництва

Змістовий модуль 1. Загальні відомості.

1. Поширення основних видів польових культур
2. Історія розвитку рослинництва як галузі і науки
3. Світові ресурси рослинництва.
4. Класифікація польових культур.
5. Стан і перспективи розвитку рослинництва в Україні.

Змістовий модуль 2. Екологічні основи рослинництва.

1. Біосфера землі.
2. Навколишнє природне середовище і антропогенний фактор.
3. Основні заходи поліпшення екологічних умов на полях.
4. Особливості вирощування польових культур на місцевостях, забруднених радіонуклідами.
5. Екологічні особливості польових культур.

Змістовий модуль 3. Biological bases of crop production.

1. Sowing as a photosynthetic system.
2. Biological features of field crops.
3. Root system of field crops.

Змістовий модуль 4. Біоекологічні фактори і їх роль у сучасному рослинництві.

1. Біоекологічні фактори ґрунту.
2. Сівозміна та інші біотичні фактори.
3. Відношення культур до механічного догляду.
4. Захист рослин від шкідників, хвороб і бур'янів.

Модуль 2.

Агротехнічні та агрохімічні основи рослинництва

Змістовий модуль 5. Агротехнічні основи рослинництва.

1. Основні закони землеробства і рослинництва. Природна і ефективно родючість ґрунту.
2. Бур'яни та боротьба з ними.
3. Сівозміна як агротехнічний фактор рослинництва.
4. Регулювання умов вегетації рослин механічним обробітком ґрунту.
5. Просторове і кількісне розміщення рослин.
6. Обробіток ґрунту в системі догляду за посівами. Реакція рослин на обробіток.
7. Збиральні роботи.
8. Якість виконання польових робіт при вирощуванні сільськогосподарських культур.
9. Змішані та проміжні посіви польових культур.

Змістовий модуль 6. Агрохімічні основи рослинництва.

1. Загальні питання удобрення польових культур.

2. Вапнування та гіпсування ґрунтів.
3. Баланс поживних речовин у ґрунті.
4. Удобрення і економія енергії.

**Модуль 3.
Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи
рослинництва**

Змістовий модуль 7. Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва.

1. Організаційно-господарські основи рослинництва.
2. Біоенергетичні основи рослинництва.
3. Економічні основи рослинництва.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	лаб	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Еколого-біологічні основи рослинництва.												
ЗМ. 1. Загальні відомості.	10	2	–	–	–	8	4	–	–	–	–	4
ЗМ. 2. Екологічні основи рослинництва.	20	2	–	8	–	10	9	1	–	2	–	6
ЗМ. 3. Біологічні основи рослинництва.	18	2	–	6	–	10	–13	1	–	2	–	10
ЗМ. 4. Біоекологічні фактори і їх роль у сучасному рослинництві.	12	2	–	–	–	10	10	–	–	–	–	10
<i>Разом за модулем 1</i>	60	8	–	14	–	38	36	2	–	4	–	30
Модуль 2. Агротехнічні та агрохімічні основи рослинництва												
ЗМ. 5. Агротехнічні основи рослинництва.	22	4		8		10	20	1	–	1	–	18
ЗМ. 6. Агрохімічні основи рослинництва.	20	4		4		12	18	1	–	1	–	16
<i>Разом за модулем 2</i>	42	8	–	12	–	22	38	2	–	2	–	34
Модуль 3. Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва												
ЗМ 7. Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва	18	6	–	2	–	10	46	2	–	2	–	42
<i>Разом за модулем 3</i>	18	6	–	2	–	10	46	2	–	2	–	42
Усього за семестр	120	22	–	28	–	70	120	6	–	8	–	106

5. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість, годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
Модуль 1.			
Еколого-біологічні основи рослинництва			
<i>Змістовий модуль 2. Екологічні основи рослинництва.</i>			
1	Ecological features of grain, leguminous and cereal crops 1. Relation to moisture. 2. Relation to light. 3. Relation to air and soil temperature. 4. Relation to soil fertility and aeration.	2	
2	Екологічні особливості коренеплідних і бульбоплідних культур. 1. Відношення до вологи. 2. Відношення до світла. 3. Відношення до температури повітря і ґрунту. 4. Відношення до родючості та аерації ґрунту.	4	1
3	Екологічні особливості олійних культур. 1. Відношення до вологи. 2. Відношення до світла. 3. Відношення до температури повітря і ґрунту. 4. Відношення до родючості та аерації ґрунту.	2	1
Разом за змістовним модулем		8	2

1	2	3	
Змістовий модуль 3. Біологічні основи рослинництва.			
1	Біологічні особливості зернових, зернобобових та круп'яних культур 1. Ботанічні особливості. 2. Способи розмноження. 3. Особливості росту рослин. 4. Особливості розвитку рослин.	2	1
2	Біологічні особливості коренеплідних і бульбоплідних культур. 1. Ботанічні особливості. 2. Способи розмноження. 3. Особливості росту рослин. 4. Особливості розвитку рослин.	2	
3	Біологічні особливості олійних культур. 1. Ботанічні особливості. 2. Способи розмноження. 3. Особливості росту рослин. 4. Особливості розвитку рослин.	2	1
Разом за змістовним модулем		6	2
Модуль 2. Агротехнічні та агрохімічні основи рослинництва			
Змістовий модуль 5. Агротехнічні основи рослинництва.			
1	Бур'яни і боротьба з ними. 1. Біологічні особливості і класифікація бур'янів. 2. Заходи боротьби з бур'янами. 3. Властивості та застосування основних гербіцидів. 4. Розробка комплексу агрохімічних заходів боротьби з бур'янами.	2	
2	Сівозміна – основна ланка системи землеробства. 1. Наукові основи сівозміни сівозмін. 2. Класифікація і принципи побудови сівозмін. 3. Організація території господарства і розробка раціональної структури посівних площ відповідно до його спеціалізації і природно-економічних умов.	4	1
3	Системи обробітку ґрунту. Ґрунтообробні знаряддя і машини. 1. Система обробітку ґрунту під озимі культури. 2. Система обробітку ґрунту під ярі культури. 3. Система обробітку ґрунту в сівозміні. 4. Просторове і кількісне розміщення рослин. 5. Обробіток ґрунту в системі догляду за посівами. 6. Збиральні роботи. 7. Якість виконання польових робіт при вирощуванні сільськогосподарських культур.	2	
Разом за змістовним модулем		8	1

Продовження табл.

Змістовий модуль 6. Агрохімічні основи рослинництва			
1	Удобрення польових культур 1. Класифікація добрив. 2. Мінеральні добрива і їх фізико-хімічні властивості. 3. Баланс поживних речовин у ґрунті. 4. Розрахунок норм внесення добрив.	4	1
Разом за змістовним модулем		4	1
Модуль 3.			
Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва			
Змістовий модуль 7. Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва.			
1	Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва. 1. Організаційно-господарські основи рослинництва. 2. Біоенергетичні основи рослинництва. 3. Економічні основи рослинництва.	2	2
Разом за змістовним модулем		2	2
Всього		28	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
<i>Модуль 1</i>			
1	Загальні відомості.	8	4
2	Екологічні основи рослинництва.	10	6
3	Біологічні основи рослинництва.	10	10
4	Біоекологічні фактори і їх роль у сучасному рослинництві.	10	10
Разом за модулем		38	30
<i>Модуль 2</i>			
1	Агротехнічні основи рослинництва.	10	18
2	Агрохімічні основи рослинництва.	12	16
Разом за модулем		22	34
<i>Модуль 3</i>			
1	Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва	6	20
2	Основи насіннєзнавства.	6	22
Разом за модулем		12	42
Разом по дисципліні		72	106

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне розрахункове або описове завдання розроблене для кожного студента окремо, захищається у вигляді реферату або розрахунків.

№	Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань	Вид індивідуального завдання
1	Визначити густоту стебел та колосів на запрограмовану врожайність пшениці озимої.	ОЗ
2	Визначити густоту стебел та колосів на запрограмовану врожайність жита озимого.	ОЗ
3	Визначити густоту стебел та колосів на запрограмовану врожайність трітїкале озимого.	ОЗ
4	Визначити перелік сільськогосподарських культур у зоні Степу, вирощування яких дасть найбільшу врожайність.	Р
5	Визначити перелік сільськогосподарських культур у зоні Лісостепу, вирощування яких дасть найбільшу врожайність.	Р
6	Визначити перелік сільськогосподарських культур у зоні Полісся, вирощування яких дасть найбільшу врожайність.	Р
7	Розробити комплекс агрохімічних заходів боротьби з бур'янами на посівах пшениці озимої	ОЗ
8	Розробити комплекс агрохімічних заходів боротьби з бур'янами на посівах кукурудзи	ОЗ
9	Розробити комплекс агрохімічних заходів боротьби з бур'янами на посівах гречки	ОЗ

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни відбувається за використання наступних методів навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Теоретичні основи рослинництва» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1573>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і лабораторно-практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль, що передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і залікового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом під час екзамену.

Під час підготовки рефератів до семінарських занять, проведення контрольних заходів студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу доброчесності Уманського НУ: <https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

ісnum

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (іспит)	Сума
Модуль 1					Модуль 2			Модуль 3				
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	МК1	ЗМ 5	ЗМ 6	МК2	ЗМ 7	ЗМ 8	МК3		
5	5	5	5	10	5	5	10	5	5	10	30	100

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70 балів. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях оцінюється в 4 бали:
  - а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 2–3 бали;
  - б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.
2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:
  - а) підготовка рефератів з доповіддю – 0,5–1 бал;
  - б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.
3. Модульний контроль – 10 балів.
4. Екзамен (підсумковий тест) – 30 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни є письмовою комплекс містить 30 білетів по три питання в кожному (два теоретичних і одне практичне) або дистанційно на один комплект із 30 тестових завдань. Вірна відповідь на кожне з питань екзаменаційного білета оцінюється в 10 балів, у тестовому завданні в 1 бал.

Загалом під час іспиту студент може отримати 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Полторецький С.П. Полторецька Н.М. Методичні вказівки для виконання лабораторних занять і самостійних завдань з дисципліни «Теоретичні основи рослинництва» для студентів факультету агрономії // Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2024. – 26 с.

2. Полторецький С.П. Полторецька Н.М. Робочий зошит для виконання лабораторних і самостійних робіт з дисципліни «Теоретичні основи рослинництва» для студентів факультету агрономії // Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2024. – 40 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Рослинництво: Підруч., вид. третє, доповн. і перероб. / О.І. Зінченко – Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2016. – 612 с.
2. Рослинництво: Практикум / [Зінченко О.І., Коротєєв А.В., Каленська С.М. та ін.]; За ред. О.І. Зінченка. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 536 с.
3. Лихочвор В.В., Петриненко В.Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. – Львів; НВФ (Українські технології, 2006). – 730 с.
4. Рослинництво: Лабораторно практичні заняття Зернові культури. Навчальний посібник Ч. 1.. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В., За ред Г.К. Фурсової. – Харків: ТО Ексклюзив, 2004. – 380 с.
5. Рослинництво: Лабораторно-практичні заняття. Технічні та кормові культури, Ч. 2 / Г.К. Фурсова, Д.І. Фурсов, В.В. Сергєєв; За ред. Г.К. Фурсової. – Харків: ТО Ексклюзив, 2008 – 356 с.
6. Рослинництво: Підручник /В.Г. Влох, С.В. Дубковецький, Г.С. Кияк, Д.М. Онищук; За ред. В.Г. Влоха. - К.: Вища шк., 2005. – 382 с.
7. Рослинництво: Лаб.-практ. заняття: Навч. посіб. для вищ. агр. закл. освіти II-IV рівня акредитації з напрямку „Агрономія” / Д.М. Алімов, М.А. Білоножко, М.А. Бобро та ін.; За ред. М.А. Бобро та ін. – К.: Урожай, 2001. – 392 с.
8. Рослинництво: Підручник / С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За ред. О.Я. Шевчука. – К.: НАУ, 2005. – 502 с.
9. Системи технологій В АПК: Навч. посіб. / Г.М. Господаренко, В.О. Єщенко, С.П. Полторецький та ін. — Умань: Редакційно-видавничий центр, 2008. — 368 с.
10. Насінництво багаторічних та однорічних кормових культур: навчальний посібник / Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький та ін.; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсара. К.: НУБіП України, 2018. 232 с.
11. Карпенко В. П., та ін. Шкодочинні організми посівів колосових злаків / В. П. Карпенко, Д. М. Адаменко, І. С. Кравець, О. Г. Сухомуд, Р. М. Притуляк, С. П. Полторецький, О. Д. Лук'янець, С. С. Шутко, В. В. Любич; за ред. В. П. Карпенка. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 127 с.
12. Мостов'як І. І., та ін. Агроекологічне обґрунтування контролю чисельності домінуючих шкідливих організмів зернових колосових культур : монографія [Текст] / І. І. Мостов'як, С. М. Мостов'як, С. П. Полторецький, А. П. Березовський, О. П. Сержук ; за ред І. І. Мостов'яка. Умань : Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2021. 328 с.
13. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – 2-е видання, виправлене. – Київ: Центр Навчальної літератури, 2004. – 808 с.
14. Землеробство з основами ґрунтознавства, агрохімії та екології: Навчальний посібник для

- підготовки фахівців у вищих аграрних закладах II–IV рівнів акредитації / М.Я.Бомба, Г.Т. Періг, С.М. Рижук та ін. – К.: Урожай, 2003. – 400 с.
15. Демидась Г. І. Кормовиробництво: практикум / Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький, В. А. Вергунов; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсаря. К.: ТОВ «Прінтеко», 2020. 490 с.
  16. Кормовиробництво: практикум. Г. І. Демидась, І. Т. Слюсар, С. П. Полторецький, В. А. Вергунов; за ред. проф. Г. І. Демидася, І. Т. Слюсаря. К.: Нора-прінт, 2020. 556 с.
  17. Бур'яни та боротьба з ними: навчальний посібник з гербології. В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, М.В. Калієвський та ін.; За ред. В.О. Єщенка, Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2019. 158 с.
  18. В.О. Єщенко, А.П. Бутило, П.Г. Копитко та ін. Землеробство. тлумачний словник: Навч. Посібник. За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2017. 216 с.
  19. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Бутило А.П., Опришко В.П. Землеробство: Підручник. – К.: Лазурит – Поліграф, 2013. 376 с.
  20. Основи ґрунтознавства і землеробства: Підручник / В.П. Гордієнко, М.В. Недвига, О.С. Осадчий, М.Г. Осінній / За ред. В.П. Гордієнка. – К., 2000. – 390 с.
  21. Землеробство: Підручник / В. О. Єщенко, П.Г. Копитко, О. Б. Карнаух, Ю. І. Накльока; За ред. В.О. Єщенка. – Умань.: Видавець «Сочинський М.М.», 2022. – 418 с.

Допоміжна

1. Зінченко О. І. Екологічно доцільна технологія вирощування кукурудзи: Монографія / О. І. Зінченко, Г. О. Коваленко, М. І. Дяченко, С. П. Полторецький, А. О. Січкарь, Н. М. Полторецька, А. Г. Нестеренко; За ред. О.І. Зінченка. — Миколаїв: Видавництво Ірини Гудим, 2011. — 224 с.
2. Агробіологічні та екологічні основи насіннезнавства проса. Частина I. Добір попередників і оптимізація системи удобрення: монографія [Текст] / С. П. Полторецький, В. Я. Білоножка, Н. М. Полторецька, А. П. Березовський; за ред. С. П. Полторецького. — Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2016. — 256 с.
3. Агробіологічні та екологічні основи насіннезнавства проса. Частина II. Оптимізація параметрів сівби та умов збору врожаю: монографія [Текст] / С. П. Полторецький, В. Я. Білоножка, Н. М. Полторецька, А. П. Березовський; за ред. С. П. Полторецького. — Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2016. — 224 с.
4. Пшениця спельта / Г. М. Господаренко, П. В. Костоґриз, В. М. Любич, М. Ф. Парій, С. П. Полторецький, І. О. Полянецька, Л. О. Рябовол, Я. С. Рябовол, О. Г. Сухомуд / За заг. ред. Г. М. Господаренка. — К.: ТОВ «СІК ГРУПІ Україна», 2016. — 312 с.
5. Адаптивні технології вирощування круп'яних культур. Частина I. Гречка: монографія / С. П. Полторецький, В. Я. Білоножка, А. В. Рарок, Р. Ю. Гаврилянчик, Н. М. Полторецька, А. О. Яценко, А. П. Березовський; за ред. С. П. Полторецького і В. Я. Білоножка. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2018. 176 с.
6. Адаптивні технології вирощування круп'яних культур. Частина II. Сорго і сориз: монографія / С. П. Полторецький, В. Я. Білоножка, В. М. Бурдига, І. П. Рихлівський, Н. М. Полторецька, А. Яценко, А. П. Березовський; за ред. С. П. Полторецького і В. Я. Білоножка. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2018. 158 с.
7. Селекційне вдосконалення тритикале за використання пшениці спельти: монографія [Текст]/І. П. Діордієва, Я. С. Рябовол, Л. О. Рябовол, С. П. Полторецький, С. П. Коцоба; за ред. Л. О. Рябовол. — Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2019. 214 с.

8. Оптимізація елементів технології вирощування пшениці озимої у Правобережному Лісостепу України: монографія / С. О. Третьякова, С. П. Полторецький, А. О. Яценко, Н. М. Полторецька, Л. М. Кононенко, С. А. Пташник; за ред. С. П. Полторецького. — Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2019. 152 с.
9. Вишневська Л. В., Господаренко Г. М., Полторецький С. П. та ін. Родючість ґрунту і продуктивність буряку цукрового: монографія; за ред. Г. М. Господаренка і С. П. Полторецького. Умань: Видавничо-поліграфічний центр "Візаві", 2020. 184 с.
10. Кормовиробництво. Практикум /О.І. Зінченко, І.Т. Слюсар, Ф.Ф. Адамень, та ін / За ред.проф. О.І. Зінченка. – К.: Нора-прінт, 2001. – 470 с.
11. Karpenko, V., Poltoretskyi, S., Liubych, V. The prospects of production of perennial grasses in Ukraine : Agroecological prospects. Saarbrücken, Germany: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2020.
12. Практикум із землеробства: Навчальний посібник / М.С. Кравченко, О.М. Царенко, Ю.Г. Міщенко та ін.; За ред. М.С. Кравченко, З.М. Томашівського. – К.: Мета, 2003. – 320 с.
13. Основи ґрунтознавства і землеробства: Підручник / В.П. Гордієнко, М.В. Недвига, О.С. Осадчий, М.Г. Осінній / За ред. В.П. Гордієнка. – К., 2000. – 390 с.
14. Сівозміни у землеробстві України / За ред. В.Ф. Сайка, П.І. Бойка. – К.: Аграрна наука, 2002. – 148 с.
15. Сівозміни лісостепової зони / За ред. В.О. Єщенко. – Умань, 2007. – 178 с.
16. Сайко В.Ф., Малієнко А.М., Системи обробітку ґрунту в Україні. – К.: ВД „ЕКМО”, 2007. – 44 с.
17. Мазур О. В., Полторецький С. П. Оцінка сортозразків сої за селекційними індексами. Всеукр. наук.-виробничий журнал «Сільське господарство та лісівництво». Вінниця, 2021. №20 : Селекція, насінництво, насіннезнавство та сортознавство. С. 170–178. Doi: 10.37128/2707-5826-2021-13.
18. Demydas H. I., Poltoretskyi S. P., Burko L. M., Veiler S. S. Binary sowings as a basis for the intensification of fodder production industry. Зб. наук. пр. Уманського НУС. Умань, 2020. Вип. 97. Ч. 1: Агрономія. С. 16–22.
19. Демидась Г., Галушко І., Полторецький С., Полторецька Н. Кормова продуктивність різних сортів конюшини лучної залежно від елементів технології вирощування. Belarus. Minsk. Modern scientific researches, 2021. Issue 16. Part. 1. P. 122–136.
20. Karpenko V.P., Poltoretskyi S.P., Liubych V.V., Adamenko D.M., Kravers I.S., Prytuliak R.M., Kravchenko V.S., Patyka N.I., Patyka V.P. Microbiota in the Rhizosphere of Cereal Crops. Mikrobiol. Z. 2021; 83(1):21-31. (Scopus)
21. Ulyanych, O., Poltoretskyi, S., Liubych, V., Yatsenko, A., Yatsenko, V., Lazariiev, O., Kravchenko, V. Effect of surface drip irrigation and cultivars on physiological state and productivity of faba bean crop. Journal of Agricultural Science. Agraarteadus, 2021: 32(1) : In Press. DOI: 10.15159/jas.21.14. (Scopus)
22. Karpenko V. P., Poltoretskyi S. P., Liubych V. V., Adamenko D. M., Kravets I. S., Prytuliak R. M. Agrobiological characteristics of spelt wheat and intermediate wheatgrass in the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine. Ukrainian Journal of Ecology, 2020, 10(5), 81-86. DOI: 10.15421/2020_210. (Web of Science)
23. Demydas Hrihorii, Galushko Igor, Poltoretskyi Serhii, Novak Andrii, Liubych Vitalii, Poltoretska Nataliia. Fodder productivity of different varieties of meadow clover depending on the elements of growing technology. Ukrainian Journal of Ecology, 2021, 11(1), pp. 254–260. Doi: 10.15421/2021_37. (Web of Science)
24. Svystunova I., Denisyuk V., Poltoretskyi S., et.al. Forage productivity of annual forage grass depends on growing technological methods. *International Scientific Periodical Journal "Modern*

Technology and Innovative Technologies. Germany, Karlsruhe. 2022. 23(1): 141–145. DOI: 10.30890/2567-5273.2022-23-01-035.

25. Prysiazhniuk O., Mostoviak I., Yevchuk Y., et al. Lentil Yield Performance and Quality as Affected by Moisture Supply. O. Prysiazhniuk, I. Mostoviak, Y. Yevchuk, H. Tkachenko, E. Prokopenko, L. Kononenko, V. Prykhodko, L. Vyshnevskaya, N. Poltoretska. *Ecological Engineering & Environmental Technology*, 2022, 23(5), 25–33. <https://doi.org/10.12912/27197050/151632>. (Scopus)
26. Poltoretska N., Poltoretskyi S., Berezovskyi A., Bilonozhko V. Different quality of buckwheat seeds depending on agrotechnical factors. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання): матеріали XII міжнародної наук. конф. (20–22 березня). Умань, 2023, с. 201–204.
27. Poltoretska N., Poltoretskyi S., Berezovskyi A., Bilonozhko V. Morphological characteristics and biological features of buckwheat. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали XII Міжнародної наукової конференції (18–20 березня 2024 р.). Умань, 2024. С. 125–128.

13. Інформаційні ресурси

1. Рослинництво:

<https://landlord.ua/news/roslinnitstvo/>

2. Аграрний сектор України:

<https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ahrarynyy-sektor-ekonomiky-pidsumky-2022-ta-prohnoz-na-2023-rik>.

3. Державна служба з охорони прав на сорти рослин:

<https://sops.gov.ua/news>.

4. Агробізнес України:

<https://agrobusiness.com.ua/>.

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Теоретичні основи рослинництва» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті або за участь в програмах академічної мобільності.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Теоретичні основи рослинництва», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

16. Зміни у робочій програмі на 2024-2025 н.р.

Список рекомендованої літератури доповнено новітніми науковими працями, в т. ч. НПП факультету агрономії УНУС.